

vocal, i convertible en *J*.—⁴ Si algú dubtés de l'explicació de IURBA i *Yuarbe* per raons de sil·labisme, fixant-se que en els altres noms s'ha conservat l'anella -UR- sense reducció, noti que en els principals, *Jauregi* i *jauretsi*, hi ha vocal darrere la *r*, per tant manca la dificultat sil·làbica; que *iaurgoa* i *iaurgelien* són hapaxs antics, en part potser improvisats; i *laur-baratze-a* no sols és hapax antic, sinó que aquí la consciència de la composició amb el mot viu *baratze*, havia de mantenir viva la integritat etimològica.

JORDANA, JORDÀ

Sengles *Font Jordana*, en els termes de Sant Boi de Lluçanès (XLVI, 153.5l), Morvedre (XXX, 22.22), Planes (Cocentaina) (XXXIII, 1312).

HOMÒNIMS i PARÒNIMS:

La Jordana, ullal intermitent i barranc que en baixa en el terme d'Agres (Cocentaina) (XXXIV, 33.11; Gimeno Michavila a *BSCC* xv, 308).

Font d'Orjana, amb metàtesi, en el terme de Llucena (Alcalatén) (XXIX,99.9).

Nom aplicat a fonts i aigües per al·lusió al bateig de Jesús en el riu Jordà. També provenen del nom d'antigues fonts el nom de la Borda o Bordes de *Jordana* en el Pallars Sobirà te. de Sellui i d'Aidí (XXXVII, 118 i 66.18).

Dels següents, que poden venir simplement de NPP hagionímics, és més incert que tinguin gaire relació amb el bateig evangèlic.

Sengles *Mas de Jordà* o de Jordans (XXXIV, 17.11).en els termes de la Serra d'En Galceran, Bileneta i Benillup (XXVIII, 161.66: XXXIII, 152.119) .

Son Jordà, en el terme de Sencelles (Mallorca) (xv, 114.4. i mapes Despuig i Mascaró XIX 12).

Cabeç de Jordà, en el terme de Xixonà (Alacantí) (XXXV, 94.22). J.F.C.

Jordó, *Jordonera*, V. *Gerd* (supra i *DECat*. IV, 478b8 ss.) *Jornet*, vegeu vol. I, 171-172.

JOSA

Poble al peu Sud de la Serra de Cadí, entre Gósol, Fórnols i Cornellana.

PRON. *žōza* a La Vansa (Padrinàs). *žōzə* a Cardona (Casac. 1920); *žōzə* a Gósol (1931) i a la Vansa (1932). i en l'enq. del poble mateix. 1935 (VIII, 100-109). Gentilici *žozēns* a Padrinàs.

MENCIONS ANT. 839: *lausā* . Acta C. SdUrg. (i còpia S.XII), però *Josa* ja en el seu capbreu, més vulgar (ed. PPujol, n. 72); 1090: *Yossa* (*BABL* II, 39); 1107: *kastellos de Iosa* et de --- (PPujol, *Docs*.

Vg. Vrg. 2.2): 1131:*Josa* (MiretS., *El més antic text cat.*, p. 11; i PPujol. *o.c.*, 3.7; 1198: un Petrus i un Raimundus (archidiaconensis) de *Josa*, signen en una *C. de p.* (Font Rius, § 209); 1207: *Josa* (CCandi. *Mi.Hi.Ca.* II, 478); 1244: R. de *Josa*, doc. de la SdUrg. (PPujol. *o.c.*, 9.25); 1259: J. R. de *Joza* (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* II, 500); 1280: (ibid., p. 115); 1280: Guillelmus Rdi. de *Joza*, test. en la C. de p^o d'Amposta (Font Rius, *C.P.* I, § 35?); 1359: *Josa* (*CoDoACA* XII, 66).

HOMÒNIMS. (1) Potser és mera repetició, transportada, el nom de *Cal žōza* que recullo en el terme de Ladurs (XXXVIII, 171.4): car *Josa* és també cogn. que sé cat. occid. (i no sols de Menargues, on l'anoto), si bé el fet de ser una esplugu que, segons l'inf. de Canalda, hauria estat habitada, conferint-li aparença d'antiguitat, ens fa admetre que potser fou nom directe. 2) *La Josella*, te. Corsavi, tant pel diminutiu en *-ella* com per l'article, sospitem que vingui d'algun ús autòcton, potser apel·latiu.

En tot cas els no catalans són vers homònims i ben autòctons. A l'Alt Aragó ja n'hi ha tres. (3) *Yosa* de Sobremonte, a l'alta vall de Tena (damunt Biescas, 61 hab., a 1247 alt., que és potser el d'un Iohannis de *Josa*, d'un document de 1218, del *Cart.* de Fanlo (150.5) referent a Orna, si bé també podria venir d'un dels altres dos. (4) *Yosa*, vall de Broto, agre. d'Oto, 42 hab., 1361 alt. (5) *Yosa*, agre. a Bescós de Garcipollera, 6 k. NNE. de Jaca, 36 hab. Amb coneixement, que no tinc, de la història monàstica, es veurà a quin dels tres correspon un *monasterium Sti. Petri de Y.* que Blancas cita en la forma *Jossa*, i figura (potser amb una *ss* incorrecta) en el doc. XLIII, a. 1090 de Sant Joan de la Peña. (6) També en el Baix Aragó, en la forma *Josa*, mun. 13 k. al N. de Montalbán, entre Alcaïne i Costes. (7) En una variant masculina: *Yoso*, agre. a Murrano, p.j. d'Osca.

(8) En fi crec que també hi ha hagut algun representant bearnès amb term^o masculina. Amb variants no totes clares, però que almenys en part conserven un diftong en relació amb el de la menció més antiga del nostre *Josa*. *Geus* és un mun. 10 k. NO. d'Oloron i 2 k. SO. del seu Jave, però hi ha evident relació amb la vall de *Jos-baig*, que comprèn 7 municipis. (tres d'ells immediats al S. de *Geus*, i dos immed. al N.).

Ara bé, en el grup de *Jos* es mantenia el diftong *au* originari, almenys en la menció més antiga *Iausbaig* o *Iausb-*, a. 1249: és clar que és compost del mateix simple que *Geus baig* (*bağ*) correspon a VALLIS en fonètica gascona); i, en efecte, després es troba *Josbag* en els Fors de Bearn (S. XIII); la *bag* de *Geus* o *Jeus-Bag* en l'a. 1328, i *Yeusbag* el 1358. En fi també hi ha un riu *Le Joos*, afl. esq. d'aqueix Gave, d'uns 25 k de curs que, si bé neix en domini basc (Soule) passa per *Geus* i desaigua a Prechacq, vora de Josbaig. No és clara ni la var. moderna *Jos* ni la e